

Entrevista a Pere Báscones

Una visió de l'art des de les noves tecnologies

Espai Obert

Ester Prat i Armadans

Historiadora de l'art

Pere Báscones, nascut a Saragossa l'any 1970, és un artista dins de la trajectòria d'*Incívics* (www.pere.bascones.com).

Pere Báscones va rebre l'any 2003 una beca concedida per l'Ajuntament de Granollers per tal de poder realitzar una estada de quatre mesos al Quebec. Aquesta beca, de caràcter anual,¹ permet als artistes de la comarca desplaçar-se a un centre de creació i experimentació artística anomenat la Filature, situat al sud de Quebec, prop de la frontera amb els Estats Units d'Amèrica. L'hem entrevistat perquè ens expliqui aquesta experiència i alhora ens permeti acostar-nos a la seva manera de pensar i d'enfocar l'art.

Incívics és un projecte que neix l'any 1998, basat en experiències prèvies que s'inicien l'any 1994. De la mà de l'Ajuntament de Gra-

nollers, el projecte neix amb la intenció d'incidir en la promoció, la formació i la reflexió de l'art emergent. A partir del projecte s'ha intentat dinamitzar propostes i exposicions, com ara *Música per a camaleons* (1999), *Massart* (2001) i altres experiències creatives com *Tancar per obrir...* (1998). Alhora, facilita les primeres exposicions dels artistes joves i de l'art emergent de Granollers i comarca a les sales dels centres cívics, i possibilita la difusió de les seves obres. Actualment el projecte té com a objectiu principal acabar el lloc web: www.incivics.net, que donarà encara més unitat al projecte des d'Internet. Alguns artistes volen potenciar més activitats que permetin al col·lectiu entendre que *Incívics* es pot millorar creant una plataforma per generar noves activitats i fins i tot arribar a formar col·lectius.

¹ En la convocatòria de 2004, l'artista Elena Arbiol, de Sant Antoni de Vilamajor, n'ha estat la guanyadora i a final d'abril ha iniciat la seva estada al Quebec.

Vista de l'estudi-taller de l'espai de residents durant l'estada de Pere Báscones al Quebec.

(Fotografia: Pere Báscones)

–Per començar, explica'ns com va anar sorgint la teva necessitat de treballar amb l'art. Quina és la teva formació i com s'ha anat perfilant la teva trajectòria com a artista.

–Abans de fer belles arts a la universitat, vaig fer Formació Professional d'imatge i so. Des de petit havia treballat amb la fotografia. Quan vaig acabar imatge i so, estava molt interessat en el tema de la realització de vídeo i de cinema, però em vaig adonar que amb els vint anys que tenia, potser sabia molt d'imatge, però tenia encara poques coses per explicar. Tots els directors de cinema que m'interessaven eren gent molt gran, que ja tenia moltes coses per dir, però a mi encara em faltava molta vida... Era com voler començar la casa per la teulada! Vols ser director de cinema i encara no tens un discurs propi ni tampoc una experiència de vida... Aleshores, vaig decidir començar la meva formació universitària a Belles Arts (Barcelona).

Allà vaig descobrir un marc molt enriquidor per a mi: vaig tastar l'art des d'una perspectiva molt més global. Aquell era un moment de crisi de pensament molt accentuada dins de la Facultat (1991), amb tres departaments molt diferenciats i tres tendències molt marcades: la clàssica, la més avantguardista (abstracció) i les arts aplicades associades amb les noves tecnologies. La meva especialitat va ser finalment escultura, però no perquè m'interessés l'escultura sinó perquè era el lloc on es podia fer una instal·lació de vídeo, un treball de l'espai amb fotografia, un treball multimèdia, un treball d'arquitectura, i per tant, a escultura em sentia comprès, mentre que si feia pintura, havia de fer pintura, si feia dibuix havia de fer dibuix i si feia imatge doncs només podia fer vídeo o fotografia, etc.

–Quina trajectòria vas anar traçant un cop acabada la carrera i quines fites són les que consideres més importants?

–Quan vaig acabar, hi havia moltes possibilitats: havia treballat molt la imatge des del camp de l'espai i el volum, i també m'interessava la instal·lació. Aleshores vaig descobrir el *land art* dels setanta, que em va obrir una possibilitat de relacionar l'art i la meva visió ecologista de la vida, cosa que ja havia anat treballant de manera individual a partir de la meva afeció a l'excursionisme, el contacte amb la natura, etc. De fet, tot això va tenir a veure també amb una exposició que es va fer a Montornès al 1993, a Can Xerracan, en una col·lectiva que es deia *Art i ecologia*, i en la qual també participava el departament d'escultura de Belles Arts, on estava estudiant. Va ser també tot un descobriment de la història de l'art dels setanta.

Mentrestant, per una altra banda, jo anava fent feina d'arqueòleg, gràcies a una beca a la Universitat Pompeu Fabra, dedicat a l'aplicació dels multimèdia a l'arqueologia. Aleshores veia el

món de l'art com un destí molt interessant, però amb molt de respecte. Ser artista no és una professió a la qual s'arriba d'un dia per l'altre... Vaig anar fent també coses de disseny per ordinador, que és encara una de les meves passions i professions...

De fet, el que penso és que encara ara la meva carrera d'artista està començant, i de moment el meu present està marcat per un anar-me guanyant la vida per una banda com pugui, i per l'altra, anar fent coses que a mi m'interessen. Al 1997 vaig fer la primera exposició d'*Incívics*, i va representar una possibilitat de mostrar el treball que havia estat fent fins aleshores, un moment per reordenar moltes idees treballades durant la carrera i per plantejar-me la direcció per on volia tirar... sense presses però sense pauses. I així he anat fent coses...

Opino que ara hi ha un cert relativisme estètic que fa difícil optar per un estil, per una disciplina. Jo sempre he renegat de les disciplines: no em considero ni un escultor ni un fotògraf, i no m'ha agradat mai tancar-me en una disciplina. El que hi ha a davant és la visió que tu tens de l'art (que n'hi ha moltes) i les temàtiques i la manera com tu decideixes treballar.

–En quins temes se centrava el teu treball d'aleshores? Té relació amb el treball que estàs desenvolupant actualment?

–A mi el que m'interessava era la relació entre l'art i la natura, el paisatge des d'una revisió molt més actual, partint de la crisi mediambiental que estàvem i es-

tem patint, ja que l'art tenia moltes coses per dir-hi. Ara mateix, m'interessa molt també l'art social, que s'allunya de les sales d'exposició i que aterra en la realitat quotidiana... i com tot això s'està vivint gràcies a la revolució digital, amb Internet i els nous mitjans, que estan possibilitant aquest canvi de paradigma dins de l'art.

És molt difícil perquè els que tenen el poder en el món de l'art, els museus i les galeries, encara són molt reticents a apostar per l'art més multimèdia, i alhora penso que tampoc és l'únic art, sinó que l'escultura ha de continuar, la pintura ha de continuar, la instal·lació sense mitjans digitals ha de continuar, però no s'ha de donar l'esquena al fet que la tecnologia s'està fusionant més que mai amb l'art, cosa que abans no havia passat a aquest nivell, i aquesta tecnologia s'ha d'anar assumint.

Actualment, que faig de professor en un institut de secundària, veig que en els plans d'estudi, l'art s'estudia des de la visió clàssica, des del dibuix, i fins i tot a les universitats hi ha molt recel perquè sembla que la tecnologia està relacionada amb el disseny, i per tant, ja estem parlant de termes allunyats de l'Art, en majúscules. Penso que això s'ha de trencar, una web pot ser artísticament tan interessant com un quadre o una escultura.

Els darrers anys m'he interessat molt per l'art públic, les noves tecnologies i la fotografia, que van ser els temes de recerca que vaig estar desenvolupant en els dos cursos de doctorat que vaig fer.

Vaig començar a fer classes en un institut d'ESO i de batxillerat, matèries de visual i plàstica, de disseny, artístiques i d'imatge, i aquest fet ha estat un continu replantejar-me quin és el meu discurs artístic, i encara no ho tinc clar. Hi ha molts temes que m'interessen, hi ha camins que ja he recorregut, però com a artista estàs sempre buscant... però això no és un problema; el meu gran problema, fins ara, ha estat el temps, i ara més que mai, no tinc temps per fer tot el que jo voldria fer...

–Quin era el teu principal objectiu a l'hora de demanar la beca?

–La beca de l'Ajuntament va sorgir d'un acord entre l'Ajuntament de Granollers i el Conseil des Arts et des Lettres del Quebec i, més concretament, amb la Direction du Développement de l'Action Regionale et Internationale. L'objectiu principal és crear un intercanvi d'artistes en residència durant uns quatre mesos.

Quan vaig demanar aquesta beca, per a mi significava un regal de temps. Quatre mesos per desconectar de tot, en un lloc on pots treballar al 100%, en allò que vols fer, en el teu projecte artístic, o simplement recuperar aquesta concentració en l'art, que t'interessa per si mateix. Als meus 33 anys, va ser aturar-me de tot, fent vint mil històries, per dir-me: aquí tinc espai per treballar des de les vuit del matí fins a les vuit del vespre... També era un perill... perquè era com emborratjar-se, amb tant de temps per a mi mateix! Potser m'ha costat una mica en alguns moments, pel que suposa també estar lluny de tot,

però per a mi ha representat un plaer, tornar a sentir-me estudiant, quan no havies de treballar i tenies temps per pensar, per concentrar-te, per parlar amb la gent de temes, per estar al matí treballant en una cosa i comentar-ho a la tarda, per escriure, per llegir, per pensar, per projectar, aquest ha estat el gran regal...

Aquesta beca tenia com a punt de partida un projecte, però no era un compte enrere, no era una cursa. En aquest sentit em vaig sentir molt més lliure, cosa que m'ha permès prendre-m'ho tot amb molta més calma i ser molt més permeable al procés. Ho demostra el fet que portava una certa planificació, fent fotos, vídeos i tot el que calgués. El projecte, explicat a grans trets, consistia en una ocupació de l'espai públic de la ciutat a partir d'unes figures que representaven siluetes de persones emigrants a mida

real. Aquestes siluetes estaven situades a sobre d'unes bases de ferro que en realitat eren com tapes de claveguera reconvertides i en les quals es podria llegir el país i la distància en km des de Granollers. Aquestes figures es podrien fer rodar sobre aquesta base i la idea és que creessin una mena de xarxa visual entre elles, és a dir, que es pogués crear un recorregut visual d'una a una altra... La idea era crear a cada obra una mena de testimoni i treballar temes com la immigració i la convivència de diferents cultures. Volia, des de l'art públic, fer participar la gent, ni que fos en una mena de joc, en la descoberta de diferents realitats...

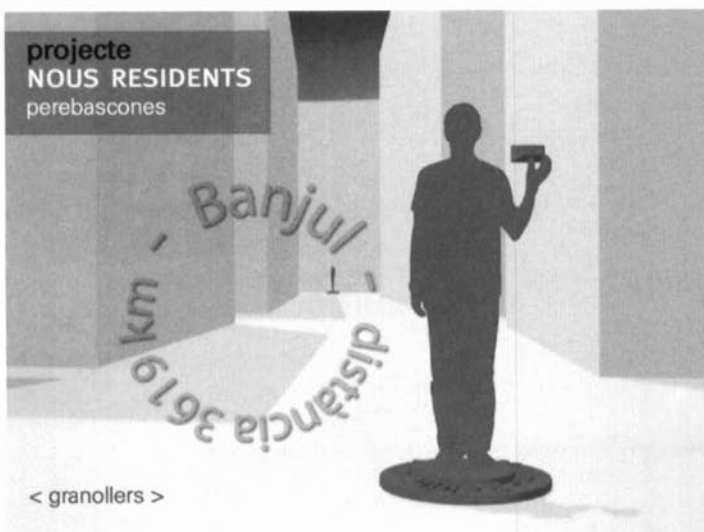
Allà a Canadà vaig viure de primera mà aquesta realitat, primer en mi mateix perquè era una mena de nou resident, i després perquè és una societat on hi ha una forta barreja de procedèn-

cies. Però el problema és que el projecte estava pensat per ser realitzat a Granollers i jo era al Quebec! Així que vaig pensar que tenia molta més lògica que el projecte quedés en suspens fins que tornés i que aprofités al màxim que era allà per treballar sobre el que hi havia al Quebec...

Això suposava treballar amb l'experiència de la meua vida allà, que era agafar la bici i recórrer la zona, per exemple. La ciutat estava equipada amb carrils bici per tot arreu, així que va sorgir un projecte fotogràfic del paisatge, treballat amb el *leitmotiv* de la bici; va ser també un intent de treballar una estètica i de treballar la tècnica de la fotografia panoràmica (fins i tot de 360°) feta a partir del muntatge digital. Primer era una construcció de la panoràmica i després feia una deconstrucció del paisatge (<http://www.pere.bascones.com/piste-re-cyclable>).

Si aquest programa de beques es consolida, òbviament pot ser molt positiu per a les persones implicades, però crec que pot servir per crear ponts entre Catalunya i el Quebec, i això pot repercutir en un millor coneixement de dues realitats diverses i llunyanes, però amb sensibilitats paral·leles en alguns aspectes. Ara estic, de fet, implicat en un modest projecte en col·laboració amb el Govern del Quebec a Catalunya, que em va demanar de mostrar en una petita exposició la meua visió del Quebec com a català, tot amb motiu de la festa de la francofonia... El tema de fons que es va triar per treballar aquesta visió era la multiculturalitat, tema que jo també ja havia treballat allà... Aquesta és una

Visualització en 3D de les proves per a la instal·lació del projecte *Nous residents* a Granollers. Silueta de les escultures.

Vista de l'interior de l'edifici de la Filature, on se situen els dos centres: Axeneo7 i Daimon.
(Fotografia: Pere Báscones)

bona manera també de retornar la meua experiència al públic d'aquí.

–Quin era l'espai d'acollida? Explica'ns com estava organitzat

–El centre d'acollida era la Filature (<http://www.lafilature.qc.ca/>) a la població de Gatineau, al costat d'Ottawa, a l'extrem sud del Quebec, a uns dos-cents quilòmetres de Montreal, prop doncs de la costa atlàntica i del nord de l'estat americà de Nova York.

Dins de l'edifici, hi havia dos centres i dues línies. Un centre es diu Axeneo7 (www.axeneo7.qc.ca) i està dedicat a les arts plàstiques, mentre que l'altre, anomenat Dai-

mon (www.daimon.qc.ca), treballa més amb la imatge i les noves tecnologies (vídeo, fotografia digital, etc.).

L'origen, de fet, és Axeneo7: la iniciativa d'un grup d'artistes que es va crear fa quasi tres dècades i que van ocupar un edifici de la ciutat, on feien exposicions. Amb el temps es van anar establint i consolidant, i fa dos o tres anys van demanar que la ciutat els cedís un espai, i així va néixer la Filature, un espai industrial remodelat en funció de les seves necessitats. La Filature està pensada per a la funció que està fent actualment, i això fa pujar notablement la qualitat de l'espai.

La Filature és una organització sense ànim de lucre i funciona com un centre autogestionat, que és la fórmula legal que els permet tenir l'espai i poder anar demanant subvencions per mantenir el centre obert, generant noves propostes artístiques...

Axeneo7 disposa de tres sales d'exposició molt bones. A banda, hi ha espais destinats a una vuitena de petits tallers, llogats per un any als artistes, que sovint els comparteixen. Un d'aquests espais va ser la meua residència durant tot el temps.

Daimon es va formar més tard, per especialitzar-se en la imatge

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

i els *new media*. Funciona com un servei per a artistes, i el centre mateix s'ocupa del manteniment dels equips. Daimon disposa d'una sala polivalent i de petites sales per a vídeos i ordinadors, i també té un gran laboratori de fotografia.

La política cultural del Quebec és, en general, millor que a la resta del Canadà. La Filature era un centre exemplar dins dels centres autogestionats per artistes, a Montreal, Quebec ciutat, etc.

El pilar principal és el consell d'administració, format per una gran majoria d'artistes en actiu, que decideixen el programa d'exposicions. La gestió és portada per persones que han treballat en el món de l'art: bé des de la producció, o bé des de la formació o la crítica, i la resta d'artistes s'organitzen participant-hi i decidint quina línia ha de tenir el centre per seguir sent un exponent i un punt de referència de l'art contemporani d'allà...

Tenen publicacions pròpies, amb dissenys molt interessants, que poden anar des de propostes més clàssiques, tipus catàleg, a les de tipus diari. No podia ser res periòdic, ja que la subvenció que reben no els ho permet.

-Com funciona la política d'exposicions de la Filature?

-Els artistes hi exposen si són bons. No importa tant el teu nom, sinó el que pot ser un sinònim de qualitat o d'interès per la teva obra. La Filature, cada any, fa una demanda de dossiers per determinar la seva programació anual (igual que la majoria de centres d'art autogestionats del Quebec). Això vol dir que fan públic que estan buscant noves propostes per a l'any següent i donen un temps perquè puguin arribar. Un cop rebudes, el consell administratiu fa una tancada d'una tarda i es miren cada dossier un per un, es miren totes les diapositives i les comenten. El que troben interessant se selecciona, i

el que no, fora. Per exemple, cada any fan una exposició amb els que comencen (*premices*), i el comissari d'enguany m'explicava que aquesta és potser una exposició amb un nivell més irregular en les propostes, ja que se suposa que l'exposició té la funció també de facilitar el creixement dels artistes. El comissari no coneixia personalment els artistes que havien presentat les propostes... Això demostra que allà, a les galeries i als museus, si ets bo, et donen facilitats, i no depens tant del teu currículum. No té res a veure tampoc amb els Estats Units, on fins i tot has de tenir cartes de presentació o bé pagar per poder accedir a algunes entrevistes amb les galeries comercials. Això no passa al Quebec, on el sistema de l'art és molt més democràtic i accessible.

Al Quebec, es funciona molt per dossiers i per comissions que valoren el teu treball, i si interessa, tens possibilitats. Aquí tenim *Incívics*, que aposta per gent jove, però les galeries és un altre món

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

a part. Allà si tens talent, per més jove que siguis, pots tenir fins i tot l'oportunitat d'exposar en un museu nacional. I això motiva molt, perquè no t'has de vendre, sinó que si l'obra és bona es ven sola i se t'obren portes.

–Quines relacions s'han establert al llarg del temps entre els artistes, el centre i la ciutat?

–Gatineau són en realitat tres ciutats, Hull, Aylmer i Gatineau, unides administrativament des de fa uns tres anys. És una ciutat reconvertida, amb un fort passat obrer, que està començant a treballar i a obrir-se, però que encara continua amb una divisió molt forta, i les tres ciutats mantenen els seus propis espais, ni que sigui pel pes de la història de tants anys separades. El riu també actua de frontera, real i idiomàtica, amb la ciutat d'Ottawa. La gent d'Ottawa, que és una comunitat sobretot anglesa, no sol anar al Quebec, i a la inversa.

La resposta del públic davant de l'art allà és difícil d'obtenir també. La Filature és un espai en certa manera allunyat del centre de la ciutat. El centre està buscant la manera de millorar el contacte amb el públic. El que funcionava molt bé eren les inauguracions, que es convertien en grans festes. A la darrera que vaig

assistir, hi havia un discjòquei, begudes, *performances* sonores, etc. Ho anunciaven a la premsa per obrir més la proposta. És molt fàcil accedir a la gent durant aquestes inauguracions: la gent del món de l'art és molt oberta, accessible i amable, i li agrada contactar amb gent nova, intercanviar idees i experiències...

–Hi ha prou consistència en el mercat i en el si de la producció mateixa de l'art per aconseguir que els artistes visquin de l'art al Quebec?

–Allà fan una diferència molt forta entre el que és art contemporani i art comercial: els artistes que guanyaven subvencions per exposar a la Filature i que hi havien d'exposar, hi podien anar a treballar dues o tres setmanes abans de la inauguració per muntar-la, però allà no es venia. Ells es dediquen a la creació i viuen sobretot de subvencions i no busquen la venda en aquests centres, ja que de fet això els hauria condicionat molt la peça o l'obra i l'hauria, en gran part, distorsionada. Crec que hi ha un mercat molt limitat.

Hi havia galeries més tradicionals, però les més interessants eren galeries experimentals, que apostaven més per l'art contemporani, i on els compradors més

importants no eren tant un públic individual, sinó organismes, museus o institucions que han d'invertir en el famós 1% i que decideixen apostar per l'art contemporani i crear així nou patrimoni artístic. Alhora es percep la inversió en art contemporani també com un valor afegit, com una cosa que pot afegir valor a un edifici o construcció. Aquesta és una font d'ingressos molt important per als artistes que són seleccionats.

Tot i aquesta situació privilegiada, dues artistes que estaven treballant en aquell moment a la Filature, Josée Dubeau i Annie Thibault, força conegudes al Quebec i amb certa projecció internacional, plantejaven que no era fàcil poder viure de l'art, és a dir, sí que era fàcil obtenir una beca un any, tot i que potser l'any següent no els la donaven. Això les obliga a no dependre del tot de l'art i dedicar-se també a altres coses, com ara l'ensenyament...

–Com emergeix l'art contemporani dins dels espais d'exposició al Quebec?

–Com ja he dit, allà es separa molt el que és art contemporani del que és art comercial que s'està produint avui. En algunes galeries es poden trobar peces interessants de pintura, però que són

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

una revisió d'altres èpoques, basades per exemple en el paisatge (com és propi de la tradició pictòrica del Quebec), però això no podríem comprar-ho en una galeria d'art emergent, perquè aposta més per la innovació.

No és, però, la tècnica el que determina això: òbviamment pot entrar una pintura en un centre d'art contemporani, i de fet, hi ha molts artistes pintors, però també és cert que solen apostar més per instal·lacions o nous formats. D'altra banda, seria un error pensar que només aposten per les noves tecnologies i l'art: per ells això és un fenomen normalitzat dins l'art contemporani, no pas un criteri de selecció.

Per exemple, a la Filature hi havia un cas curiós d'una artista emergent, de nom Michèle Provost, que treballava amb punt de creu. A partir d'aquest material feia instal·lacions, en què treballava amb textos. El punt de creu podia tenir com a motiu una iconografia vinculada al còmic. L'obra, per tant, era contemporània i parlava del nostre present.

–Quines diferències bàsiques has detectat que hi ha entre l'art vinculat als nous mitjans de Catalunya i el del Quebec?

–Si comparem el mercat de Cata-

lunya amb el del Quebec, penso que el que cal primer de tot és reconèixer que aquí s'estan produint coses d'una qualitat notòria, i que no hem de menysprear, però sí que és veritat que allà la perspectiva és molt més oberta, i des de la formació els artistes estudien «arts mediàtiques», mentre que aquí encara estudiem emmarcats en el concepte clàssic de «belles arts»... No és estrany trobar propostes universitàries que vinculin les noves tecnologies i les arts plàstiques, i que apostin per les noves maneres de fer art. Allà el concepte d'arts visuals significa poder treballar amb art multimèdia, art interactiu i també art no vinculat a les noves tecnologies, etc.

A banda, tenen la sort de tenir col·lectius amb molta força i molt consolidats, perquè ja fa un cert temps que treballen amb tot això. Per exemple, hi ha un grup molt prestigiós de recerca universitari a Montreal, anomenat Interstices (<http://www.interstices.ca/>), que es dedica a explorar el camp de la creació i les noves tecnologies i que pot treballar, si cal, amb experts a nivell informàtic, experts en robòtica, etc.

Aquí també treballen equips o persones amb noves tecnologies, però encara ens falta acabar de

madurar com a gruix. A nivell universitari és habitual trobar-los en departaments de disseny o de comunicació audiovisual, però no ho és en els de belles arts, pel pes de la tradició clàssica que encara porta. Si vols estudiar a nivell superior disseny web, has de pagar universitats privades i a més la titulació no és homologada. Això s'hauria de revisar.

Allà tot està més relligat, i no només no hi ha problema perquè aquest art entri en determinades galeries, sinó que és una cosa normalitzada a les escoles i universitats. És una cosa establerta, i hi ha gent que ja hi treballa des de fa temps. Alhora, aquesta normalitat fa que la gent que hi treballa ho visqui i accepti de manera molt normal, i que treballar en això no es converteixi en una cosa estranya, digna d'admirar o defensar. És una forma més d'art...

–Aquí la situació no és ben bé la mateixa...

–Parteix d'una base ben diferent. El batxillerat aquí ja comença a dividir en nivells... humanístic, artístic, tecnològic, de ciències experimentals... I les divisions són perilloses, perquè els artistes es centren massa en un art més clàssic, i el que avui importa és també el contacte amb altres

Imatges panoràmiques dins el projecte *Piste re-cyclable*. (Fotografia: Pere Báscones)

disciplines que els poden servir per explorar. Però no és només per les divisions, sinó que també l'Estat determina una jerarquia de coneixements en què l'educació visual no és precisament la que ha sortit més ben parada de les retallades horàries de les matèries del món humanístic. Aquestes hores han anat a parar a més hores de llengües o de matemàtiques... No penso que aquestes no siguin necessàries, sinó que el que em pregunto és per què són més necessàries que l'educació artística i humanística... De què serveix no fer cap falta si no tens res a dir perquè no t'han ensenyat a pensar o a assumir la teva cultura o el teu patrimoni?

Allà, òbviament, no és tot perfecte, però sí que veure algunes diferències et serveix per veure defectes i virtuts del nostre sistema, que tenim com a normalitzat... Moltes de les problemàtiques de la secundària que tenim aquí tenen el seu equivalent al Quebec. Però tenen programes específics que aquí no tenim i que donen una vitalitat molt important per treballar l'art. Els instituts poden agafar artistes perquè facin un taller d'una o dues setmanes sobre el que ells dominen. Els artistes elaboren les unitats didàctiques, i a partir d'una entitat que gestiona les llistes, les escoles tenen la possibilitat de selec-

cionar les propostes i tenir així un contacte directe amb l'art contemporani... És un enfocament culturalista de l'educació visual, més vinculada a la realitat i al món que tenim al costat.

No s'ha de dir si això (arts plàstiques) és més art que allò (la resta d'arts). El fet creatiu ens ha de permetre desenvolupar la nostra creativitat i el contacte amb nosaltres mateixos, vinculada amb una estètica actual, molt més actual, superant la que es vincula només a la bellesa. Per això l'art és tan social, perquè necessita crear lligams d'identificació cultural, des de la pluridisciplinarietat, la música, el teatre, la dansa, etc.

S'ha d'integrar aquesta visió de conjunt de les arts com una cosa pròpia de les arts –i entendre també que art no és només el que hi ha dins d'un museu– per viure l'art com un tot: el que hi ha al museu i el que hi ha a fora... L'art ha de ser present en la quotidianitat de les nostres vides.

–Com valores la teva experiència en relació amb els teus projectes de futur?

–L'experiència va ser positiva en tots els aspectes. Per una banda, em va servir com a estada productiva, però alhora també com a temps de reflexió sobre com

orientar els meus projectes i els meus interessos. Va estar molt bé poder conèixer gent nova en un entorn nou i amb una cultura i un *background* diferents que et permeten contrastar i dialogar des de nous punts de vista.

Aquí i ara seria molt difícil definir art per a mi, però el que sí que és cert és que allà vaig trobar en la diversitat i el rigor d'algunes persones que s'hi dediquen, un suport a la meua visió de l'art contemporani avui. I són aquestes reflexions les que també m'han fet plantejar-me projectes de futur. Jo crec –simplificant una mica– en un art més proper a la comunitat, més obert a la comprensió de la gent, un art del qual es pugui parlar. Perquè tot i que penso que ni l'art ni la creativitat han de tenir constriccions, no hem de perdre de vista l'interès i el sentit que com a cultura ha de representar per als pobles. Crec que l'art d'avui ha de ser patrimoni per demà, i això no sembla que estigui passant sempre en l'art contemporani. Sóc del parer que l'art ha de trobar camps d'hibridació amb l'arquitectura, el disseny i fins i tot l'urbanisme, i m'interessa molt l'aplicació d'aquests camps a la nova concepció d'art a la xarxa, on els projectes comencen a ser més importants que l'artista, deixant de banda les preocupacions per

L'artista Pere Báscones, en un autoretrat. (Fotografia: Pere Báscones)

l'obra acabada i potenciant les estratègies col·laboratives... Per posar un exemple, admiro els artistes complets que són no només grans artistes plàstics sinó grans pensadors i integradors de disciplines, com per exemple Francesc Torres. D'altra banda, també comença a interessar-me el comissariat d'exposicions com un fet creatiu que de vegades pot ser més interessant que el fet creatiu d'una única peça...

Bé, retornant a la pregunta sobre els meus projectes de futur, la veritat és que ara he trencat una mica el ritme iniciat al Quebec, he tornat a la feina de professor... així que somnio poder tro-

bar més temps i dedicar-me a projectes d'art públic i art digital relacionats amb algunes temàtiques i realitats urbanes que m'interessen, però m'ho haig de prendre amb calma... En tornar d'allà em vaig proposar moure'm una mica i buscar sales i possibilitats de beques i ajuts a la creació, perquè a Barcelona hi ha possibilitats.

Respecte a la comarca considero que hi ha un bon clima i una bona salut quant a art emergent, però no et pots estancar aquí... Potser falta una mica més de sentit de col·lectiu per part dels artistes per tal d'organitzar-se i prendre la iniciativa. No tot s'ha de deixar en mans de l'administració!

–Què ha representat *Incívics* dins de la teva trajectòria?

–*Incívics*, com a projecte d'art emergent, ha contribuït a generar oportunitats per als artistes perquè exposin per primera vegada i mostrin la seva obra; és, per tant, un bon punt de partida, però per ser artista s'ha de tenir perseverança i continuar la feina... En tot cas, com deia abans, el problema que trobo és que hi ha escasses iniciatives d'activitats i d'organitzacions orientades a l'art que surtin directament dels artistes. Potser estem massa acostumats i volem que ens ho donin tot fet...

Incívics, tot i ser molt positiu, no representa un col·lectiu. Al Quebec, en canvi, ens porten anys d'avantatge en aquest fet de prendre la iniciativa per crear centres autogestionats i cobrir necessitats pel que fa a exposar, difondre o experimentar amb l'art. Crec que tenim poc sentit de col·lectiu i una visió massa reduïda del que ha de fer un artista (o del que pot fer): com a artistes no ens hauria de fer por d'escriure, de parlar o fins i tot de comissariar exposicions. Però en tot cas *Incívics* ha estat i és una iniciativa de l'Ajuntament de Granollers, al qual hem d'estar agraïts. De fet, ho devem a un petit grup de persones –amb nom i cognoms– que ho van tirar endavant precisament perquè tenien una sensibilitat especial vers l'art jove, una sensibilitat que no es troba a tot arreu.